

Macroeconomia politică

„Macroeconomia își contaminează principiile oarecum sub comanda contingentului societal, creând stări de forțare a generalității prin contextualizarea adevărului și de circumstanțiere a soluțiilor prin ajustarea ipotezelor.”

Câteva elemente tulbură percepția epistemică a Economiei: poziția hegemonică a macroeconomiei în interpretarea fenomenelor, substituirea microeconomiei cu managementul companiei, principiul metodologic al financiarizării, prevalența perspectivei analitice a termenului scurt, sectorizarea explicației comportamentului uman în mediu tranzacțional și altele. Consecințele poziționării conceptuale pe aceste elemente se regăsesc în modul în care Economia explicitează mecanismele prin care sunt satisfăcute așteptările în legătură cu finalitatea funcției acțiunii economice.

Dintre toate elementele caracteristice stării epistemice a Economiei efectele cele mai vizibile sunt ale modelului explicativ extins al macroeconomiei. Vecinătatea politică a tezelor macroeconomiei generează fluxuri de informații – având substanța intereselor – nefiltrate de principiul raționalității, ceea ce conferă aserțiunilor încărcătura fluidă a asumpțiilor.

Metodologic vorbind, macroeconomia își contaminează principiile oarecum sub comanda contingentului societal, creând stări de forțare a generalității prin contextualizarea adevărului și de circumstanțiere a soluțiilor prin ajustarea ipotezelor. Cauza o reprezintă particularitatea demersului teoretic al macroeconomiei, structurarea lui pe două registre, unul eminentemente științific – al gândirii soluțiilor – și altul de consistență politică, al aplicării soluțiilor.

Falia dintre gândire și acțiune este una inevitabilă date fiind țintele specifice fiecărui registru: de raționalitate în cazul macroeconomiei și emoționale în cazul politicii. Sub o formă tulburătoare falia desparte valorile centrate pe eficiența economică de cele centrate pe eficiența politică. Într-o parte, cea a teoriei economice, contează argumentul subîntins de calcul rațional, în cealaltă parte, a politicii, presiunea reprezentării cere calcule de oportunitate privind obținerea puterii de decizie.

Scopurile nu sunt doar material diferite, ci sunt și principial tensionale, chiar cu comportament de excludere reciprocă. Neexistând cale de conciliere nici în formă și nici în esență, macroeconomia și politica coexistă totuși pe un palier al trădării propriilor funcții într-o manieră germinată de voința de putere. În calitate de știință macroeconomia ascultă de destinația baconiană de a fi putere potențială. Tocmai această perspectivă conferă politicii suportul manipulator pentru racordarea potențialității științifice la mecanismele intrinseci gestiunii puterii. Și asta se întâmplă

fără să existe grija de a respecta logica eficienței economice în judecarea impactului extrapolitic al obținerii și gestiunii puterii.

Nu încapă îndoială că similaritățile uzuale de limbaj sunt înșelătoare. Bunăoară, în situația macroeconomiei avem costuri pure de tranzacționare, cu sens de obținere a aproprierii, iar în situația politicii sunt costuri de transfer de simboluri, ca proces al delegării funcției de gestiune a libertăților. Aceste costuri de transfer dislocă raționalitatea costurilor propriu-zise de tranzacționare sau, altfel spus, scopul registrului politic ecranează scopul registrului economic, chiar îl pervertește până la a-l transforma în apendice dispensabil. Și mai precis spus, costul de transfer al gestiunii libertăților face regula jocurilor interindividuale și-și asumă întregul câștig.

Inversiunea raționalității la nivel macroeconomic constituie un fenomen devenit firesc în condițiile în care complexul acțional se judecă după parametrii de performanță urmăriți de costurile de transfer, al dreptului de decizie. Ciclicitatea performanței transferului interindividual de putere nu este o consecință a comportamentului economic. Durata ciclului este de natură aleatorie și independentă de rațiuni economice.

Tema ciclului politic are un palier cu rezonanță economică doar în zona normării guvernantei economiei. În rest, exercitarea puterii restrânge poziția gândirii economice la producerea soluțiilor alternative. Într-un fel experiențial lustruit istoric, Economia contribuie cu o treime la întregul realității economice – identificarea soluțiilor, celelalte treimi – implementarea lor și culegerea roadelor – fiind un atribut al politicii.

Dihotomia constitutivă dintre macroeconomie și politică pare depășită în teritoriul practicii istorice nu pentru că epistemic este inconsistentă independența, ci pentru că exercițiul intelectual s-a dovedit retractil, chiar obedient în fața exercițiului politic. Servitutea macroeconomiei a intrat în obișnuință, ceea ce complică funcțiile ei obiective mai ales în perioade critice, după cum este demonstrat din 2007 încoace.

Macroeconomia în sine rămâne o schemă epistemică valabilă, doar că ea nu-și joacă rolul pe vreo scenă a realității. Ceea ce noi vedem este travestiul politicii într-un monolog macroeconomic prelungit. Cele două registre ale demersului teoretic al macroeconomiei sunt, în definitiv, formula de ecranare a captivității ei în gaura neagră a politicii.